

MELISA!

Latinsko ime: Melissa officinalis

Ljudska imena: Srčno zelje, aselnica, črniva, matičnik, medeni list, medovka.
--

Botanika. Trajna, močno razraščena zelika zraste do 70cm visoko in ima štirirobo steblo. Listi so na dolgih pecljih, nasprotni in pri dnu zaokroženi ali srčasti, na robovih so narezani in nekoliko dlakavi. Cvetovi so blede rumeni ali čisto beli in so v zalistnih vretencih.

Vonj in okus. Vsa rastlina ima nežen, prijeten vonj, podoben limoninemu; okus je dišaven.

Cvete navadno julija in avgusta. Včasih pa prične že tudi prej.

Nahajališča. Domovina melise so sredozemske pokrajine, kjer še sedaj raste v naravi. Gojiti so jo začeli Arabci v Španiji, od koder so jo samostani razširili po srednji Evropi, celo Karel Veliki se je zavzel zanjo. Danes jo goje v vrtovih, pa tudi na veliko, večkrat pa najdemo meliso tudi v naravi, zlasti v bližini človeških bivališč na dobrih tleh. Melisa zahteva suho zemljo ter sončno lego, zavarovano pred vetrovi. Najbolj ji prija vinorodno podnebje.

Zdravilni deli rastline. Meliso porežemo prav pri tleh dvakrat na leto, julija in septembra, in oberemo liste ali pa tudi zgornje cveteče poganjke. Sušiti moramo zelo skrbno v senci in zel z rokami čim manj prijemati. Droga ne sme biti v stiku s kovino, zato je ne shranjujemo v kovinskih škatlah.

Zdravilne snovi in učinkovine. Poleg grenčine, soli in čreslovine je v rastlini še zelo hlapno eterično olje, v tem pa geraniol aldehyd, citral in citronelal, ki daje nežni vonj po limonah. Z obsežnimi poskusi so odkrili, da je najbolje obirati liste in cvete prav pred cvetenjem ali ob vzcvetenje, in to v prvih popoldanskih urah.

Slika: